

Nro. 42.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Májusnak 25-dik napján
1802-ik esztendőben.*

Frantzia Respublika.

Generál *Menou*, az Egyiptomi utolsó Fr. Exá vezér, az Első Konzúthoz audentziára vezetettvén, ettől meg különböztetett betsülettel fogadtatott. — *Menou* így szollott az Első Konzúthoz: Konzúl! előtted állván, az a' fájdalom, hogy az általad meg hódoltatott leg szebb országot elvesztettem, igen érzékenyül föl elevenült bennem.“ — A' Konzúl így felelt: Az ütközetek' kimene-tele bizontalan. Te mindent meg tselekedtél, a' mit egy bátor és sok tapasztalásu embertől, a' 21-dik Mártziusi szerentsétlen nap után, várni lehetett. A' te Alexandriában való hofzszas ellentállásod sokat tett a' Londoni prélimináris kötés-

nek szerentsés ki menetelére. A' te jó igazgató-
sod mind azoktól betsültetik, a' kik tudják, mi-
ben álljon a' köz jó. Tudok mindent, a' mi a'
vezérlésed alatt vólt seregnél történt. Hogy sze-
rentsétlenlégeid nagyok vóltak, bizonyos dolog:
hanem azon betsületben, mellyel én erántad vi-
feltetem, semmi tsonkúlást nem tettek; azon
fogok törekedni, hogy ezt nyilvánlagoson meg-
bizonyítsam, olyan izéllal, hogy véghez vitt mun-
káidat semmi lármázok ne oltsárólhassák.

A' Gen. *Menou* felesége még mind ez ideig
bé takart ábrázattal jár: két gyermekeit is Egyip-
tomi asz/zonyok nevelik.

Gen. *Destaing* nagy pompával temettetett el
a' napokban, a' ki a' Páris mellett lévő *Boulog-
ne* nevü berekben szerentsetlenül duellálván, meg-
ölettetett. Ez is jelen vólt az Egyiptomi Expedi-
tzióban. Azt mondják, hogy Gen. *Regnierrel* du-
ellált.

Mint dudva vagyon az új Konstituzió szerént
Napoleon Bonaparte tsak 10 esztendőre választa-
tott vólt Első Konzullá: hanem az is tudva va-
gyon, hogy ugyan azon Konstituzió szerént, min-
den tíz = tíz esztendőnek el töltése után újontan
választathatik. Az első tíz esztendőből még hét
esztendők valának hátra; hanem nem lehet kétel-
kedni, hogy egész életére Első Konzulnak fog az
egész nemzet által meg erőssitetni. A' Megtartó
Tanáts egy *Senatus Consultum* hozott már a' folyó
Május' 8-dikán, a' melly által új 10 esztendők-
kel tóldotta meg az ő Első Konzuli hivatalát.
Ez a' *Senatus Consultum* ilyen szavakból áll: —

„A' Még-tartó Tanátsnak tagjai annyi szám-
mal, a' mennyi a' Konstituziónak 90-dik tzikke-
lyében meg határozottatott, öszsze gyülekezvén, mi-
nekutánna a' Respublika Konzuljainak követsé-
gét a' Frantzia ország és Angia között való bé-
kesség iránt vették vólna, és minekutánna azon
Kommissiót, mellyet magok közzül oly végre ne-

veztenek vólt ki, hogy javasóljon a' Tanátsnak valamely módot, a' melly szerént ez, az Első Konzúlhoz a' nemzeti háládatosságot meg bizonyíthassa meg halgattak — meg gondólván, hogy a' Respublika jelen való környüállásai között tartozó kötelessége a' Megtartó Tanátsnak az, hogy a' Konstitúció által néki adatott minden hatalmat arra fordítsa, hogy az Országlószéknek oly állandóságot szerezzen, a' melly csak egyedül izaporítja fejedelem kút-fejeinket, kívülről bizodalmat szerez, a' belső hitelt öregbíti, szövetségeseinknek bátorságot ad, titkos ellenlégeinkbe félelmet önt, a' hadakozás inségeitől meg oltalmaz, a' békefleg gyümöltseivel való élhetésre módot szerez, és időt enged a' böltsnek, hogy végre hajthassa mind azt, a' mit a' népek boldogítására ki gondólt; meg gondólván továbbá, hogy annak a' fő magistratuális személynek, a' ki a' Respublikai seregeket oly sok versben győzedelemre vezérelte, Olasz országot meg szabadította, Európában, Afrikában, és Asiában győzedelmeskedett, a' világot a' maga hírével bé töltötte, Frantzia országot a' fenyegetődző fejtelenségtől meg mentette, a' revolúciónak öldöklő kalzáját el törte, a' faktziókat elözlatta, a' belső egyenetlenséget és vallás bélizürzavart ki óltotta, a' szabadság jótéteményeinek bátorságot, 's a' világoffágnak előmenetelt szerzett, az emberiséget meg vizsgálta, a' szárazon és vizen békeflegét tsinált, a' maga polgártársainak háládatosságához, valamint szintén a' jövendő világnak tsudálkozásához is, leg nagyobb jussa vagyon; meg fontólván azt is, hogy a' Tribunátusnak hasonó kívánlaga, a' mely ezen napokban érkezett a' Megtartó Tanatshoz, ezen környüállások között úgy tartathatik, mint éppen a' nép' kívánsága, meg fontólván végezetre, hogy a' második és harmadik Konzulok az Első Konzúl dicsöfleges munkáit, illendő képpen elő segéltették — mind ezeket meg gondólván, és a' dólgot tit

kos voksolás alá botsátván, meghatározzák: 1)ször. A' Megtartó Tanács a' nép nevében közönetet intéz a' Konzulokhoz. 2)ször, A' Megtartó Tanács, Bonaparte Napoleon polgárt, újjantan Első Konzullá választja még azon tíz esztendőkre, a' melyek mingyár azon tíz esztendőt követni fogják, a' melyekre a' Konstitúciónak 39-dik tizkelye által már ki választatott. 3)ször, Ezen *Senatus Consultumot* vigye el egy követség, a' Tribunatushoz, Törvényhozó Gyűléshez, és a' Konzulokhoz. — „

„*Trouchet*, prézes, *Chasset* és *Serurier* Titoknakok.

Az Első Konzul ilyen szavakkal köszönte meg a' Megtartó Tanácsnak hozza való indulatját: — „Senátorok! Az a' meg tiszteltetés, mellyel a' ti 8-dikban hozott végzéseitek által hozzám viseltettetek, örökre szívembe nyomva fog maradni. Éngemet a' nép voksa tett első magisztrátusális személlé. Nem tartanám bizonyosnak magamat az ő bizodalma felől, ha az a' végzés, melly ezen fő hivatalban meg tart, ugyantsak az ő voksa által meg nem erőssittödné. A' le folyt három esztendő alatt nevető ábrázattal tekintett a' szerentse a' Respublikára: hanem a' szerentse változandó; és mely sok emberek, a' kiket kedvezéseivel meg tetézett volt, néhány esztendővel igen fokot éltek. Ugy látszik, hogy, az én ditsősségem és szerentsém, azt az idő pontot határozták a' publikumért való éietem' végének, a' mellyben a' békeffég a' világnak ki hirdettetik. Hanem a' polgár ditsőssége és boldogfága, el halgatni tartozik akkór, midön ötet a' Státus java és a' közönséges jó akarat hívják. Ti úgy ítéltetek, hogy én még egy új áldozattal tartozom a' népnek: meg is fogom azt tenni, mihelyest a' nép akaratja fogja parantsólni, azt, a' mire a' ti voksorok hatalmat adott. — *Bonaparte.*“

A' két Konzulok mind ezekhez képpett ilyen

végzést hoztak 10 = dikben: — A' Konzulok a' Ministerek előadása által a' Státus = Tanátsot meghalgatván, és, a' Megtartó Tanátsnak 8 = dikban költ végzéséhez, 's az Első Konzúlnak 9 = dikben ezen végzésre adott válaszfához képpelt, meg gondólván azt, hogy az Első Konzúlnak ezen maga meg határozása, a' nép iránt egy igen tündöklő *homágium* legyen, és hogy a' nép a' maga leg kedvesebb java felől meg kérdeztetvén, szemei előtt ugyan ezen tulajdon javánál egyebet forgatni nem tartozik, meg határozták — 1)ször. A' Frantzia nép meg kérdezik, hogy: *Bonaparte Napoleon Konzul legyen = e' egész életében?* — 2)ször. Minden közönségekben laistromok nyittatnak ki, és a' lakosok meg hivattatnak, hogy neveiket ezen kérdésre nézve, írják fel. — 3)ször; Hasonló laistromok nyittatnak hasonló végre, minden Departamentális hivataloknál, Itélőszékeknel, Polgármestereknel, és Notáriusoknál, &c, &c. —
 „Második Konzul *Cambaceres*.

Meg határozták a' Konzulok, hogy mind azoknak a' Frantzia Püspököknek neveik, a' kik a' Pápa által lett meg hivattatásra, hivataljaikról le nem mondottanak, és a' kik nagyobb részint Angliában és a' Német birodalomban tartózkodnak, egy laistromban közönségesse tétetődjenek, — Meg határozták továbbá a' Konzulok, hogy Martinique, Sz. Lutz (*St. Lucie*), és Tabago szigeteken, Fort Royal, Fort Bourbon, Port Louis és Castries nevek helyett, Fort de France, Desaix, Port Scarborough, és Carenage neveket vegyének és viseljenek azon szempillantattól fogva, hogy az Anglus seregek azokból el költözvén, a' Frantzia seregek oda ki szállottak.

Magyar Ország.

Az utolsó postia napon E. Olvasóinkal közlött Oratiónak további folytatása,

„Valamint minden az egész teremtésben, de különösen, és mindenek felett azok a' dolgok, a' mellyek az embereknek tettzésektől függenek, rész szerént szükséges, és el kerülhatetlen, rész szerént szabad, és önként való változások alá vannak vetetve; úgy az Országok, 's Polgári Társaságok is ekképen változni szoktak, mind önmaguktól, mind pedig, és leg gyakrabban a' külső tárgyak' 's dolgok körülállásainak mozgó erejek által. Édes Magyar Hazánknek állapota ugyan, noha számtalan fok külső és belső háború béli viszonyok között forgott, még is a' maga belső, és fundamentos intézeteire nézve. (valóban olly igen ritka, és különös történetből, a' mellyhez talán csak egygyetlenegy Europai Ország sem mutathat hasonló példát) megtartotta mindenkor, és mind ez ideig a' maga régi, és eredeti formáját. Azon eszközökben mindazonáltal, a' mellyek annak, ezen első intézeti által arányzott végét, és tárgyát illetik, az időknek, és szomszéd Országoknak változása úgy hozván magával, több változtatás esett, fok új rendelés tétetett, a' mellyeket ha ki figyelmesen meg vizsgál, 's megfontol, könnyen által láthatja; hogy valamint az újjításnak mód nélkül való *mértékletlen* szeretete káros, és veszedelmes a' köz tanátskozáásokban, úgy a' régiekről reánk maradt *minden némü* rendelésekhez egy *átalylában* mód nélkül ragaszkodni, és a' jelenvaló időknek megváltozott körülállásaira *tellyességgel* nem tekinteni, nem csak hasonlóképpen káros, és veszedelmes, hanem az állhatatosságnak illetén képe alatt, vagy a' jelenlévő dolgok, 's körülállásokban való járatlan tudatlanság, vagy egy bizonyos restség, 's a' változtatással egygyütt járni, egybeköttetve lenni szokott fáradtság, 's munkálkodó szorgalmatosságnak kerülése fekszik elrejtve.“

„Sokat, és nagyot árt a' jó tanátsnak, ha pi-

tsen azon dolgoknak elegendő esmérte, a' mellyek a' Polgári Társaságnak, akár magába tekintve, akár más Országokkal egybe veve, és ezekkel való öszve függésére 's az időknek környülállásaira nézve; forsát, és állapotját meg határozzák. De még többet ártanak az *indulatok*, a' szívnek, és elmének *hajlandóságai*, mellyek az értelmet mintegy homályba borítják, és ez által bennünket szép, de hamis, és álnok szinnel meg tsalni szoktak; leg tsalárdabb, és veszedelmesebb ezek között az embernek önnön magafszeretete! Ez okozza, hogy hívalkodó büszkeségből egy valaki tsupán tsak azért vitatja másnak jó, és hasznos tanátsát, mivelhogy ha ez helybehagyattatnék, az által az ő maga ditsőségét, 's vélekedését tsenkittatni vélné. Ugyan ezen irigykedő, vagy valami tekintetre való vagyakodásból akadályoztatja másoknak akárminémű javallásokat, a' melly hiú, és illetlen vetélkedésben el kell múlni annak a' szabadságnak, illendőül meg fontoltjózan maga vifeletnek, és méltóságnak, mellyet Cicero a' köz tanátskozásban olly' méltán meg kívánt.

„De az ebbéli tanátskozásoknak leg főbb, 's leg halálasabb nyavalyájok az, midőn a' tanátskozók nem azt nézik, mit kívánjon meg az Országok közönséges java; hanem tsak ki ki azt tekénti, mit javaljon a' maga saját különös haszna, 's mellékes szándéka. Ezért dorgálta Cató hajdan a' maga társait: nem is tsuda úgymond, hogy ha még egymástól meg szakadva, kiki különösen tsak magára néz, 's magának tanátsol, hogy ha még ti othon gyönyörüségeket 's puhalágyságot, itten mások kedvének szolgálva pénzt, és hasznot keressék, az alatt el hagyattatván töletek a' köz jó, Édes Hazánk rablásra, és pusztulásra jut. Fel forgattatik ekképpen a' dolognak természetü rendje, midőn arról kellettven értekezni, mi legyen hasznos az egész társaságnak? egye-

dül az jár a' tanátskozóknak szemei előtt, mi légyen hasznos különkülön mindeniknek : holott ekkor úgy is tsak a' felbő után kapdos, a' ki olyan hasznót keres, minthogy kárba jövé, 's romlásra jutván a' köz jó, senkinek különös haszna meg nem maradhat, leg alább soha *állandó* nem lehet. Nem azért emlitem én most mind ezeket, mint-ha attól tartanék, hogy valaki ilyen szívvvel, és szándékkal jött volna ide a' tanátskozásra, hanem azért mivel tudom, hogy valamint a' jó erköltsöket illető dolgokban semmi fints veszedelmesebb az embernek önnön maga szereténél; úgy a' köz tanátskozások is leg inkább, és többnyire az illy féle hibás tekintetek, és indulatok által vesztegettetnek, 's rontatnak meg. Önnön magamat igyekezem ezen elmélkedések, és Bölts Cató intései által fel bátorítani, meg erősíteni, könyörögve kérvén a' Tekéntetes Nemes Státusokat és Rendeket, hogy engemet, mind tudományok, mind pedig azon tapasztalások által, a' mellyet mindenkor a' Haza kebelében elvén 's a' köz dolgokat folytatván, magoknak szerzetek, segíteni, 's erántam hazafiúi szívességgel, atyafiságos jó akarattal viseltetni méltóztassanak. Melly grá-tziájokat, szíves atyafiságos jó akaratjokat annál bátrabban merem magamnak ígérni, minthogy a' Teként. N. Vármegyéknek, és Szabad Kir. Városoknak hozzám bocsáttatott betsesleveleikből már édes örömmel, 's hálá adó szívbéli indulattal érttettem, melly nagy bizodalommal viseltessenek hozzám el annyira, hogy bár minden erőmből rajta igyekezzem is, még is alig tudom miképpen felelhettek meg annak illendőül. Arról azomban szent fogadást télszek, hogy semmi munkát, semmi fáradságot nem fogok sajnállani, vagy el mulatni; sőt éjjel nappal, tellyes igyekezettel azon leszek, hogy Eő Eelségének kegyes akaratja szerint kedves édes hazánknek szerentséjét, és boldogságát elő mozdithassam, ezen az egygyen kívül,

semmi egyébire nem ügyelvén. Melly szíves igyekezetimet, hogy ha a' T. N. SS. és Rendek segítségével által szerentsés ki menetel követheti; hogy ha azt el érhetjük, hogy Kegyes Jófégu Királyunk kívánságainak, és polgár társaink méltó várakozásának tökéletesen eleget teszünk: akkor azután valójában bóldogoknak állithatjuk magunkat. Mert noha különben az igaz jó lelki isméret elegendő vigasztalás legyen is, sokkal nagyobb, és édesebb ez a' belső jutalom még is, hogyha mind Kegyes Fejedelmünknek, mind kedves Hazafi társainknak helybenhagyása koronázza jó szándékainkat, hív igyekezetteinket.

„Nints már egyéb hátra, hanem hogy a' bé vett szokás szerént követséget küldvén mind Eö Királyi Hertzegségéhez, Országunk Nádor Ispánnnyához, (a' ki is fő hivataljának szerentsés kezdetői fogva mind ekkorig nyilván megbizonyította, melly igen szíven viseli hazánknak, 's mindnyájunknak bóldogságát) mind pedig a' fő Rendekhez irántok viseltető tiszteletünket megbizonyittassuk, és őket egyfzersmind, hogy szándékaikat, 's hazafiúi igyekezeteiket a' miéinkkel, egygyesíteni ne sajnállyák, illendöképpen megkérjük; azután pedig minekelötte mi magunk is további dolgainkhoz fognánk, a' Mindenható Úr Istent (ki valamint az egész mindenséget, úgy különösen, az emberi nemzetnek forfát, 's szerentséjét is az ő Bölts, és örök gondviselése szerint igazgatja) segítségül hívjuk, hogy ezt az olly nagy, és fontos munkát leg bóldogabb végre juttatni méltóztasson.“

* * *

Ezen Beszéd után a' T. Státufok, és Rendek kedvező hangokkal is nyilatkoztatták Mélt. Personalis Ur eránt tökéletes bizodalmakat, 's valóságos hajlandólágból származott tiszteletjeket, de

tulajdonképpen Fő Tiszt, *Vancsay János* Esztergomi Káptalan' követtye a' SS. és Rendek' nevébe illendő közöntéssel tisztelte e' következő beszéde által:

Méltóságos Personális Úr!

A' Tekéntetes SS. és Rendek, kik Felsőleges Urunknak kegyes parantsolatjára köteles engedel-mességgel, és tellyes számú sereggel ide gyülekeztek, mindnyájan szives, és alázatos tisztelőji Méltóságodnak. Örvidenek szivből, hogy nem csak Úri személyében alázatosan tisztelték; hanem a' Köz Jóra czélozó igaz Hazafiúi gondolkodásait is nyilván meg értették. És valamint az életnek leg szerentlésebb napjai közzé számlálják a' máit, mellyen Felsőleges Urunkhoz, és Nemes Hazánkhoz tartozó köteleffégeket forró buzgósággal tellyesítik; úgy éppen tökéletesnek állitják szerentséjüket, hogy ezen kötelefféget Méltóságodnak kegyes előlülése alatt tellyesithetik.

„Régi kívánfága tudniillik, és nem csak egyszer bé nyújtott alázatos könyörgése ennek a' Tekéntetes Nemes Táblának oda czélozott: hogy azon jeles Háza Méltóság, mellyet Méltóságodban örömmel tisztelünk, a' Tekéntetes Nemesi Rendnek tulajdona légyen. Bé tellyesítette; sőt meg előzte szives óhajtásainkat a' leg kegyesebb Fejedelem: midön Méltóságodat minden szabodó könyörgéseink nélkül nagy emlékezetű vitéz Éleink jeles tetteire, magának pedig meg tetézett érdemeire nézve, a' Törvényes dolgoknak el rendelésében Felsőleges Személyének Helytartójavá, és a' Tekéntetes Statusok, és Rendek Táblájának Törvényes Elölülőjévé kegyesen ki nevezte.”

„Felsőleges kegyelmét leg jobb Királyunknak az egyben gyült Tekéntetes Statusok és Rendek mély alázatossággal köszönik; nem is fognak megszünni szerentsés uralkodásáért esedezni, és az

Egek' Urától, kinek markában forog a' Királyoknak szive, álhatatosan azt kérni, hogy Édes Hazánknak böldegittására természetesen tzelezó leg jobb szándékiban ötet meg erőssitse, és azt, a' mit meg igérni méltóztatott, végre is hajtani kegyesen meg engedje."

„Méltóságodnak pedig a' kegyesen által adott fényes Hivatalhoz szükséges Erőt, és ezer áldásokat óhajtanak, tökéletesen örvendezvén azon; hogy midön a' leg nemesebb Hazai Gyülekezetben Felséges Urunk' parantsolatának végre hajtásában nem annyira Jobbágyi engedelmezzéggel, mint valófágos fiúi szeretettel fáradozni kívánnak vezérül nekik a' leg jobb, és leg kedvesebb testvér adattatott. És midön a' Nemes Hazának belsőbb alkotmányát tartós böldegosságra hozni iparkodnak, a' közönséges dolgoknak egygyik Fő Kórmánnya egy igen méltó Hazafiúnak tapasztalt kezére bizattatott.

„Ugyan is szíveinknek leg tisztább vigasztalásával tekintjük mi a' leg jobb Fejedelemnek bizodalját, mellyől élezztetvén, Méltóságodat nyilván tulajdonának vallotta, midön maga személyében az öltve gyűllendö Tekéntetes Magyar Statuoknak és Rendeknek Vezérlését tapasztalt Hivségére bizta. De egyizer'smind tökéletes bizodalommal sajdíjuk Nemes szivében a' leg kegyesebb Anyának, a' Hazai természetnek el törülhetetlen édes bélyegét, mellyel Méltóságodat, mint Édes Nemes vérünket születtésétől fogva magának ki jelette, és gazdag adományaival mind eddig táplálta, arra; hogy a' Régi Rend tartásokat, mellyek a' Magyaroknak szerentséjét olly' szépen eszközzik: a' Nemesi szabadságokat, mellyek a' Magyaroknak lelkét minden Nemzeteknél inkább nemesítik: a' megbetsülhetetlen Hazai Törvényt, melly a' Fejedelemnek Fellezzét, a' Státusoknak, és Rendeknek Nemessézzével, sok századok által szerentsésen egyestette, tökéletes iparkodással fel tartsa, és szinte

azon virágzó állapotban, a' mellyben Édes Szüleitől vette, szerelmes Gyermekének által adja.“

„Lánggal ég tehát bennünk azon reménység, hogy nem tsak Felséges Urunknak kegyes választásáról köteles Hálá adással emlékeztvén, a' legjobb Fejedelemnek Felséges Parantsolatit tökéletesen bé fogja tellyesíteni; hanem egyfersmind nemesi származásától ébreztetvén Magyar Lelkének minden Hatalmait oda fogja fordítani, hogy a' közönséges Jónak akadályai félre rétetödvén, és az eszközök, mellyek az Országnek fényesebb, és bódogabb állapotjára, leg alkalmatofabbak elő szedetvén, a' közönséges Hazai épületnek soha meg nem indúlt régi talp kövei, a' Királyi Felség, és a' Hazai Nemesség egygyesült iparkodásaink által most is meg erőssítessenek, és ezek, mint a' Magyaroknak leg drágább, és leg kedvesebb öröksége édes Hazánk' következendő Rokoninak minden tforbálás, és sérelem nélkül kezekbe adattassanak.“

„Közönséges kötelessége ugyan ez minden Országok, és Birodalmak' Pólgárainak, de leg inkább tulajdona mindenkör a' Nemes Magyaroknak. Ki mivel a' Fejedelmi Felségnek oltalmára a' nemes Vitézséget, és Vitéz Elei által szerzett nemzeti állapotjának fel tartására a' fiúi Készséget, az anyai téjjel egyenlő mértékbe örökölte; valamint ha a' Királyi Hatalomnak Felsége, a' szomszédoknak irígysége által egy némelly homálllyal fenyegettett, természetes szabadságát a' leg keményebb Hadaknak igáival örömmel fel tserélte; úgy ellemben ha midön nemzeti állapotjában, és Östül maradott Javainak szabad birásában háborgattatott, természetes vitézsége mindenkör el lankadott, és a' hadaknak súllya alatt gyözhetetlen Lelke e' nehéz nyavalyának szorított mérge alatt haldokolni szokott.“

„Számos kegyelmei, és a' napnál inkább fenyeskedő malasztjai Felséges Urunknak bizonyossá tesznek ugyan minket, hogy véle született Fejedelmi Jóságától nem várhatunk mást, tsak Jóságot,

és áldást. De mivel gyakran történik, hogy képzelt jövendőléseiben a' leg jobb reményfég is megtsalat-
tatik, botfásson meg Méltóságod! a' buzgó Hazai
szeretetek, melly kényszerit bennünket, hogy noka
veszedelmet nem látunk, még is annak megtartá-
sáról előre gondoskodjunk, a' mit életünknel inkább
szeretünk, és betsülünk.“

„Azért tovább is esedezünk, hogy a' veszélye-
ket, mellyek Nemes Hazánknak tímeres állapot-
ját érdekelhetik, hathatósan távoztatni méltóztat-
son. Gyökerezte ezt Ditső Eleinknek előre látó
Buzgósága egy meg mozdíthatatlan kö szálban,
mellyből édes Hazánknak kettős keresztje ditsőffé-
gesen virágozván, a' Törvénythozó kettős Fő Ha-
talmat, a' Királyi Felsőget, és a' Hazai Nemellé-
get, állandó emlékezetül előnkbe rajzolta: és ne-
vezetesebb vizeinknek folyásait, ezen eleven kettős
kút főből szakasztván, értésünkre adta, hogy tsak
addig léfzen szerentfés a' Magyar Hazának állapot-
ja, míglen a' Királyi Felsőget a' Hazai Nemes-
ség, ennek pedig a' Királyi Felsőget leszen hív Gyá-
molítója.

„Érdemes Maradéki kívánnunk mi lenni édes
szülőinknek, azért e' kettőért egyenlőképpen élünk
és halunk, sőt mind a' kettőnek bizonyosabb meg-
tartására nem tsak személlyünket, hanem minden
tehetfégünket tökéletesen ajánlván, valamint mái
kegyes Tanátsait minden ki telhető figyelmetfég-
gel emliteni, és azok szerént lépéseinket alkal-
maztatni fogjuk, úgy minden elől kerülendő Czik-
kelyekben további kegyes Utasításait alázatosan
ki kérjük.

Harmadszori Hiradás.

*Azon intézetről, melly a' Füredi Savanyó-
viznél, a' Tehén himlö bé óltása eránt tétetett.*

Azon hasznos találmányok közt, a' mellyek
az el múlt 18-ik században esméretesekké lettek,
az emberi nemzet óltalmazására Angliában fel

talált tehát himlővel való bé oltás, valófággal leg első helyet érdemel. Ez által az emberi nemzetre nézve már e' világnak minden részeiben eléggé esméretes jótétemény által azok a' mi gyermekeink, a' kik abban részefittetnek, valamint minden gyermek kori nyavalyájoknál veszedelmebb nyavalyájokon könnyen, minden veszedelem nélkül, és igen rövid idő alatt által esnek, úgy ábrázatjaiknak 's egyéb tagjaiknak megundokításától meg menekednek — Arra való nézve minden orvos Doctor köteles ezen védelmező eszközt, abban a' környékben, a' mely az egésség fenn tartása dolgában az ő gondviselésére bízott, tellyes tehetsége szerént ki terjeszteni, és a' mennyire csak lehet, minden az eránt támadt bal vélekedéseket el hárítani.

Annakokáért az alább irtis, a' kire Magyar Országban, a' B. Füredi savanyú viz mellett lévő orvosló hely, mint Phificusra, fok elztendőkától fogva, Ő Fellegetől bízott vala, közönfégessen jelenti, hogy azok a' szülék, a' kik vagy abban a' kerületben, vagy azon kívül lakoznak, azon magzatjaikat, a' kik még ekkorig nem himlőztek, a' Füredi Orvosló helyre küldjék el, a' hol a' jelenvaló nyáron által, az időnek minden tikkelyében, a' tehát himlővel való bé oltás gyakorlásba fog vétetődni, a' melly végre ő itten a' bé oltásnak modját, 's környülállásait magának esméretessé tette, és elegendő bé oltandó matériát is szerzett. Az igaz, hogy egy fontos akadályra nézve, egy kevéssel későbbben fog *Füredre* menni, mint másként szokott: mindazáltal minden esetre, ezen most folyó hólnapnak 20-ik napján el fogja a' tehát himlővel való bé oltást kezdeni. — Még azok a' szülék is, a' kiknek tehetségek nints elegendő, a' minden korbéli gyermekeiket bízva oda vihetik, és nemcsak, minden orvosi gondviseléshez ingyen juthatnak, hanem a' mennyiben a' környülállások kívánni fogják, ot-

tan a' szegények számokra fel állítatott Institutumban, ingyen fognak orvosoltatni és tápláltatni.

Ellenben azok a' szülék, a' kik gyermekeiket a' bé oltás idejének folyása alatt, az alább irtnak gondviselése alatt, apolgatni magok kívánnak, egy azon végre rendelt tágas szobában, minden szükséges készületeket találni, 's abban egész készséggel fel fogadtatni fognak. — Egyébránt azok, a' kik a' Füredi orvosló helynek kiességét, annak derék készületeit számos esztendőktől fogva esmérik, és az oda való egesléges kútnak 's fürdőnek hasznos voltát önnön magok tapasztalásokból is tudják, könnyen által fogják azt látni, minémü előmenetellel és haszonnal lehessen ottan a' himlő oltást el kezdeni és folytatni.

Végtére az alább irtnak szives feltételéről, és szolgálatra való készségéről minden, a' kinek tettzeni fog, bővebb tudósítást vehet. — Bécsben Május 8 ik napján 1802 esztendőben.

Oesterreicher József,

Füredi Physicus és több tudós Társaságoknak tagja.

* * *

Gulyas Katalin több féle nemü leg jobb *Fortepianókkal* innen Pósonba ment, és azokat a' belső városban, a' Klárisák utzájában a' Nester Szálával által ellenben, az úgy nevezett *Hauerisches házban* Nro. 147, igen illendő árran adja. Egyszermind lehet nálla más némüeket is alkudni, a' ki illendő árron és nagy egyenességgel fog ezekkel is szolgálni.

Előszöri Híradás.

A' mostani időkhöz képest, a' midőn a' közönséges igyekezet, a' mesteriségeknek és tudományok-

nak nagyobb tökéletességére tzelez, a' Birkák, 's a' gyapju nemesítése, melly minden Gazdának, különösen pedig a' Magyar Hazában lévő Birkásoknak nagy hasznára válik, különös figyelme-
 tességet 's vigyázást érdemel. Noha pedig több jószágoknak Birtokosai, sok esztendőök el forgása alatt törekedtek ezen hasznos tzelel elérésére; mind-
 azáltal igyekezettek a' tagadhatatlan hasznot haj-
 tó selyem gyapjújú kosoknak ritkasága, 's drága-
 sága hátráltatta. Hogy tehát ezen akadályok el-
 háríttassanak, arra leg jobb eszköz az, ha a' se-
 lyem gyapjújú kosoknak száma szaporittatik. —
 Ezen tekintetre nézve hírül adatik, hogy nagy
 Méltóságú Eszterházy, Szarukö (Horostein) ne-
 vű ezen T. N. Sopron Vármegyében fekvő Ura-
 dalmában, melly Sopron Városán felyül a' Bétsi
 úttól két orányira fekszik, nem külömben T.
 Tolna Vármegyében lévő *Ozorai* Uradalmában,
 ezen folyó esztendőben Szent Jakab Havának 1-ső
 napjától fogva, Mindszent Havának végéig 2500
 darab leg jobb fajtú selyem gyapjújú kosok,
 minden darab 15 Rh. forinton el fognak adattat-
 ni, 's kinek kinek szabad lesz az említett számbol
 tettése szerént annyit ki választani, a' mennyire
 szüksége lesz. A' kik az említett kosokból venni
 szándékoznak, magokat, vagy Bétsben a' Hertze-
 gi Ház Tifzstartójánál, vagy Kismártonban az
 alább irt Gazdaság igazgatójánál, akár pedig Ő
 Hertzegsége Uradalombeli Tifz tartoínál jelenthe-
 tik. Költ Kismártonban Május 12-dikén 1802-ben.

Nagy Méltóságú Hertzeg
 Eszterházi Uradalmának Gaz-
 daság igazgatója által.

* * *

A' mai újság mellett küldjük a' Mezei Gaz-
 daság második Kötetje' első Csomójának D. ár-
 kussát.